

атмосферу страху, невизначеності та соціальну напругу, зумовлюють широкий громадський резонанс, дестабілізують ситуацію в регіоні чи країні.

Високі рівні ризику для безпеки виникають із-за порушень штатного режиму роботи, втрати контролю за технологічними процесами. Втручання в системи управління здатні призвести до збоїв у функціонуванні обладнання, порушення параметрів роботи реакторів, систем охолодження чи енергопостачання. Небезпеку спричиняють перегрів, аварійні відключення або інші критичні ситуації [2, с. 226].

Небезпечні сценарії мають масштабні наслідки для довкілля та населення, включаючи радіаційне забруднення. Крім того, при захопленні значно ускладнюються: оперативне реагування спеціалізованих служб, можливості швидкого усунення небезпечних ситуацій. Наявне нестабільність управління та обмеження доступу до об'єкта, а це додаткові загрози, які посилюють ймовірність розвитку кризових подій та ускладнюють їх контроль.

Захоплення об'єктів атомної енергетики суттєво впливає на громадську безпеку. Насамперед це пов'язано з загрозою життю та здоров'ю населення, тривалістю негативних наслідків для довкілля. Такі події викликають значне психологічне напруження, посилюють тривожність і сприяють поширенню панічних настроїв серед населення.

Отже, загрози терористичного характеру виходять за межі окремого об'єкта і мають системний вплив на громадську безпеку.

Список використаних джерел

1. Курепін В. М., Іваненко В. С. Технології відеоспостереження – інтелектуальний захист навколишнього середовища. Енергоощадні машини і технології: збірник матеріалів VI міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 20-21 травня 2025 р. Київ : КНУБА, 2025. С. 253-256. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/22067>.
2. Курепін В. М., Курепін Д. В., Іваненко В. С. Цивільний захист: навчальний посібник для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти. Миколаїв : МНАУ, 2025. 491 с. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/20130>

НАСЛІДКИ ТЕХНОГЕННИХ ЗАГРОЗ ДЛЯ ПСИХІЧНОГО ТА ФІЗІОЛОГІЧНОГО СТАНУ НАСЕЛЕННЯ

Піндера М.В.

*Миколаївський національний аграрний університет
kurepin@mnau.edu.ua*

Ймовірність виникнення аварій, катастроф та небезпечних ситуацій значно підвищують кількість техногенних ризиків, що пов'язано з активним розвитком промисловості, урбанізацією та використанням складних технологій. Спостерігається зростання ризиків та загроз для людини. Від техногенних небезпек безпосередню загрозу відчуває не тільки навколишнє середовище, а й здоров'я та життя людини, за рахунок фізіологічних порушень, психологічних розладів. У цих умовах особливу актуальність набуває необхідність розробки ефективних заходів для зниження ризиків і захисту населення.

Значні емоційні напруження та порушення психічної рівноваги людини зумовлюють психічні наслідки від техногенних загроз. У небезпечних умовах виникають стресові

реакції, які можуть супроводжуватися підвищеною тривожністю, відчуттям страху та невизначеності. Людина у складних випадках, зокрема прийняття важливих рішень з обмеженням часу може піддатися панічному стану та проявити емоційну нестабільність. Зрозуміло, це ускладнює адекватне сприйняття ситуації [1, с. 63].

Тривалий вплив таких факторів викликає у людини розвиток посттравматичних розладів, формує хронічне психологічне виснаження, яке негативно впливає на загальний стан людини, її працездатність та якість життя. Будь-які емоційні переживання та психічні стани безпосередньо впливають на роботу організму людини.

Стрес, тривоги активізують нервову та ендокринну системи, також відбуваються зміни у серцевому ритмі, диханні, м'язовій напрузі та загальному тонусі організму. Наголошуємо, фізичний стан людини впливає на її психіку. Такі фізіологічні процеси як: втома, перевантаження, порушення сну викликають дратівливість, зниження концентрації та емоційну нестабільність.

Зрозуміло, дестабілізація громадських процесів та порушення звичного способу життя населення відбуваються за наслідками техногенних загроз. Надзвичайні ситуації підвищують напруженість, рівень тривоги, невпевненість. Це може призводити до панічних настроїв та неорганізованої поведінки людей. Ускладнюються соціальні зв'язки, знижується довіра та взаємодія між членами спільноти [2, с. 97].

Спостерігається погіршення працездатності населення, погіршується економічна стабільність та функціонування підприємств. Довгострокові перспективи, це соціальна ізоляція, конфліктність, зниження якості життя. В таких умовах важлива своєчасна підтримка населення та ефективне управління в умовах техногенних ризиків.

Отже, психічний та фізіологічний стан людини напряму залежить від впливу загроз техногенного характеру. Вони порушують емоційну рівновагу, здоров'я та здатність до ефективної діяльності. Такі наслідки потребують своєчасної профілактики, підготовки населення для збереження стабільності та безпеки.

Список використаних джерел

1. Курепін В. М., Іваненко В. С. Застосування цифрових технологій у сільському господарстві для досягнення цілей сталого розвитку. *Modern Economics*. 2024. № 47(2024). С. 62-69. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V47\(2024\)-09](https://doi.org/10.31521/modecon.V47(2024)-09).
2. Курепін В. М., Зубехіна-Хайят О. В. Механізми антикризового управління як основа адаптації бізнесу до турбулентного середовища. *Modern Economics*. 2025. № 54(2025). С. 95-103. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V54\(2025\)-13](https://doi.org/10.31521/modecon.V54(2025)-13)

ЕКСТРЕМАЛЬНІ ПРИРОДНІ ЯВИЩА, ЯК РЕЗУЛЬТАТ КЛІМАТИЧНИХ ЗМІН

Походун М. О., Кручина В. В.

*Національний аерокосмічний університет «Харківський авіаційний інститут»
m.o.pokhodun@student.khai.edu, v.kruchyna@khai.edu*

Екстремальні явища – це рідкісні та надзвичайно інтенсивні атмосферні процеси, які значно відхиляються від середніх кліматичних умов певної території. Погодні екстремальні явища зазвичай короточасні й включають хвилі тепла, заморозки, сильні зливи, торнадо, тропічні циклони та повені. Кліматичні екстремальні явища або тривають довше за погодні, або виникають внаслідок накопичення погодних чи кліматичних подій протягом тривалого часу. Кожен із цих екстремумів має власні механізми формування та різний вплив на природне середовище. У сучасному світі питання дослідження